

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**
Symbol kwalifikacji: **SPO.02**
Numer zadania: **01**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-01-24.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2024

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej* zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, sporządź wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna adekwatnych do zdiagnozowanych problemów, a następnie podaj podstawowe zasady stosowania diety cukrzycowej wypełniając formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Na fantomie osoby dorosłej, traktując go jako osobę podopieczną, wykonaj mycie kończyn dolnych i obcinanie paznokci u stóp osobie podopiecznej leżącej w łóżku oraz przemieszczenie osoby podopiecznej z łóżka na wózek inwalidzki.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś, przez podniesienie ręki, przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do jej wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął” oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po zakończeniu czynności uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusze egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

* Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

Informacje o osobie podopiecznej

75-letnia pani Grażyna Zarębska choruje na niewydolność krążenia i cukrzycę typu 2. Występuje u niej duszność wysiłkowa. Przed pięciu laty uzyskała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności. Dwa miesiące temu upadła i złamała szyjkę kości udowej prawej. Rana po wszczepieniu endoprotezy prawego stawu biodrowego zagoiła się. Pani Grażyna od czasu powrotu ze szpitala przemieszcza się po mieszkaniu przy pomocy balkonika, rzadko używa kul ortopedycznych, ponieważ boi się upadku. Podopieczna mieszka sama w piętrowym domu jednorodzinym na peryferiach niewielkiego miasta. Dom nie jest dostosowany do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Pani Grażyna użytkuje tylko parter, gdzie jest kuchnia, jeden duży pokój i łazienka połączona z WC. Futryna drzwi do łazienki jest wąska, co utrudnia podopiecznej wejście do niej z balkonikiem. Nie ma uchwytów przy wannie, sedesie i umywalce. Sypialnię ma na górze, ale teraz z niej nie korzysta, bo boi się chodzić po schodach. Z tego powodu nie wychodzi samodzielnie na zewnątrz.

Pani Grażyna od trzech lat jest wdową. Syn, który przebywa na stałe za granicą, utrzymuje z nią jedynie sporadyczne kontakty telefoniczne. Codziennie odwiedza ją kuzynka mieszkająca w tej samej miejscowości. Robiła najpotrzebniejsze zakupy, pomagała w czynnościach higienicznych. Kuzynka z powodu pogorszenia stanu zdrowia nie może już jej pomagać. Ponadto podopieczna utrzymuje bliski kontakt tylko z siostrą mieszkającą w odległym mieście, z którą codziennie rozmawia przez telefon. Nie utrzymuje żadnych kontaktów z dawnymi znajomymi z pracy, ani z sąsiadami. Nie przestrzega zaleceń dietetycznych, co wpływa na zmienny, często wysoki poziom glukozy we krwi, który nieregularnie kontroluje. W szpitalu otrzymała od fizjoterapeuty zestaw ćwiczeń rehabilitacyjnych do wykonywania w domu. Z obawy przed nasilaniem się duszności wysiłkowej unika wykonywania tych ćwiczeń samodzielnie. Z powodu braku pomocy nie ma możliwości odbywać niezbędnych wizyt kontrolnych u lekarza.

Od czasu powrotu ze szpitala do domu ma obniżony nastrój, jest mało aktywna, większość czasu spędza w łóżku. Trzy dni temu wchodząc do łazienki z balkonikiem zachwiała się i mocno uderzyła ręką o framugę drzwi w łazience. Na ból, obrzęk i zasinienie prawej ręki stosuje zlecony przez lekarza lek w postaci żelu, nosi też ortezę usztywniającą nadgarstek. Ze względu na uraz ręki nie może poruszać się samodzielnie przy użyciu kul i balkonika. Korzysta z wózka inwalidzkiego, ale wymaga pomocy podczas przemieszczania z łóżka na wózek i z wózka na łóżko.

Szczególną trudność sprawia podopiecznej kąpiel, mycie głowy, mycie kończyn dolnych i obcinanie paznokci u stóp oraz zmiana bielizny osobistej i pościelowej. Wymaga pomocy podczas wykonywania codziennych czynności domowych, a także robienia zakupów, załatwiania spraw urzędowych, opłacania rachunków i realizacji recept. Lubi spędzać czas słuchając muzyki instrumentalnej i chóralnej, czytając biografie postaci historycznych i prasę o tematyce podróżniczej.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie będą podlegać 2 rezultaty:

- wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna adekwatnych do zdiagnozowanych problemów,
- zasady stosowania diety cukrzycowej
oraz

przebieg mycia kończyn dolnych i obcinania paznokci u stóp osobie podopiecznej leżącej w łóżku oraz przemieszczenia osoby podopiecznej z łóżka na wózek inwalidzki.

**Wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna
adekwatnych do zdiagnozowanych problemów**

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna

ZASADY STOSOWANIA DIETY CUKRZYCOWEJ

Zalecana liczba spożywanych posiłków (Zaznacz znakiem X prawidłową odpowiedź)	☐ 2-3 dziennie ☐ 4-5 dziennie
Zalecane sposoby przygotowania potraw (Zaznacz znakiem X wszystkie prawidłowe odpowiedzi)	☐ gotowanie na parze ☐ pieczenie z dodatkiem tłuszczu ☐ pieczenie w folii aluminiowej ☐ smażenie w głębokim tłuszczu ☐ gotowanie w wodzie ☐ duszenie bez obsmażania ☐ duszenie po wcześniejszym obsmażeniu

Zaznacz znakiem X w każdej grupie produktów wszystkie produkty zalecane i niewskazane

Zalecane	Grupa produktów	Niewskazane
Mięso i ryby		
	cielęcina	
	królik	
	piersz z kurczaka	
	piersz z indyka	
	karczek wieprzowy	
	podroby	
	baranina	
	łosoś	
	pstrąg	
	kaczka	
	gęś	
	tuńczyk	
Produkty zbożowe		
	chleb graham	
	żytni chleb razowy	
	chałka	
	kasza jaglana	
	kasza kukurydziana	
	ryż biały	
	płatki kukurydziane	
	płatki owsiane	
	płatki gryczane	
	ryż brązowy	
	makaron razowy	

Produkty mleczne		
	maślanka naturalna	
	kefir	
	śmietana	
	mleko 2 %	
	ser biały chudy	
	ser pleśniowy	
	serek topiony	
	mleko 3,2 %	
	śmietanka 36 %	
Warzywa		
	ogórek	
	pomidor	
	rzodkiewka	
	kapusta	
	bób	
	brokuł	
	fasolka szparagowa	
	ziemniaki	
	dynia	
	kukurydza gotowana	
	bataty	
	awokado	
	papryka	
Owoce		
	truskawki	
	daktyle	
	maliny	
	agrest	
	borówki	
	jabłka	
	arbuz	
	melon	
	cytrusy	
	dojrzałe banany	
	winogrona	